

מחשפת הקדוש "זרע שמשון"

לרבי שמשון חיים נחמני זיע"א

"ראש אמות" (כה, טו) פירש רש"י ולפי שנהגו בדיון בעצמו להפקיר בתו מנאז שלישי קשה אם לפי האמת הוא ראש על כולם מה אכפת אם הכתוב מנאז שלישי, דבשלמא אם היה הכתוב מספר דחמדינים הורידוהו מנדלתו ניהא, אבל השתא שעדין הוא ראש לכלם במדין מהו הגרעון שהכתוב מנאז שלישי, אדרבא אין האמת בן שאינו שלישי אלא ראשון.

וי"ל שבשביל שלשה דברים אדם זוכה למלכות, או מפני שבא ממשפחת מלכים הראויה לכבוד גדול, או מפני ההכמה שיש בו שראוי למלך, או מפני גדל עושרו, כמו שהיה אחשוורוש דאמרין בפרק קמא דמגילה (פ"ג י"א ע"א) דיהיב ממונא יתירא וכו' ומי שנעשה ראש בשביל הממון ולא בשביל כבוד המושפחה ולא בשביל ההכמה הוא הדבר היותר גרוע מכל השלשה שאמרנו. ומתחלה היה ראש אמות בכל השלשה דברים, שהיה לו כבוד המושפחה, כבוד ההכמה, וכבוד העושר, וכשהפקיר בתו אבד הכבוד וההכמה ונשאר ראש בשביל הטעם השלישי הגרוע והיגיון העושר, ולרמז זה מנאז שלישי דוקא.

שרח, עם היות שאין הננות בכלל הפקודים. יהיה, למה שהזכרון עתה הוא על טהרת הזמה, להעיד כי כל זרע ישראל יתיחסו לבית אבותם. והנה היה מקום להרהר בשבט אשר, להיות בנות השבט ההוא יפירות מאד. כמו שאמרו זכרונם לברכה (בראשית רבה ע"א יג) שעל פן היו נישאות למלכים וכהנים גדולים. והיפי הרב גורם הרהור זמה לאנשים לפתות. על פן לרמז כשרותן, הזכיר הראשונה שבכלל, להשוות כל השאר אליה. כי היא יצא שמה וטבעה בעולם, והאריכה ימים מארץ כנען מקדם גלות מצרים עד דוד המלך עליו השלום. כי היא אמרה אנכי שלומי אמוני ישראל (שמואל ב' כ, יט. ובדלקוט שם). ואין זה רק לרב פשוטה, כי יראת ה' תוסיף ימים. וזה רמזה כי אחר הזכירו בני שלשים לאשר, אמר ושם בת אשר עצמו עדין היתה בעולם, והוא מהטעם האמור.

מבשרת גאלת מצרים

מאז היתה שרח בת אשר עומדת להצלת ישראל ולהחיש גאלתם. ובזכותה יצאו ישראל ממצרים. ונצט"ר בקצרה ציוני דרך מאז ירדתה למצרים עם שבטים נפש בית יעקב אבינו עליו השלום [לדעה במדרש היא זו שהשלימה למנן השבטים], ובזכות השם יתברך נרחיב בזה במאמר נפרד. כשהחל השעבוד שיעבדו המצרים

סגולותיה של סגולה

שיוסף הצדיק חי במצרים, בשרה זאת ליעקב אבינו בתכמה לכל יבהל, וכאשר שמע שאמרה "עוד יוסף חי", אמר לה יעקב, "זה הפה שבשרני על יוסף שהוא חי, לא יטעם טעם מות" (אוצר המדרשים - אלפא ביתא דבן סירא) ובהגיע זמנה עלתה לגן עדן בחייה בלויט ששים רבוא מלאכים, פמובא תרגום יונתן בפרשתנו "ושם בת אשר שרח" - "ושם ברת אשר סרח, דאדברת בשיתין ריבון מלאכין ואיתעלת לגנתא עדן בחייה, מן בגלל דבשרת ית יעקב עד דודן יוסף קנים". ובספר "פני דוד" למרנא החיד"א זיע"א מובא רמז לדבר בראשי תיבות הפסוק "ו'את ש'נכנסה מ'חיים ב'עדן ת'גמול א'שר ש'יר ר'חשה ש'יוסף ר'ב ח'י".

למשמעות אותם חיים נצחיים, ראה בהרחבה לרבינו מאיר בן גבאי ב"עבודת הקדש" (חלק ב פרקים יט, מא) שהמיתה נגמרת עקב עונות האדם. וצדיקים שזכו את גופם ונקים מחטא, יחיו את חיייהם הארפיים בעולם הזה בשלחה ובנעימות ואחר כך יזכו למעלת הלקיחה כאלהיו זכור לטוב. וכל אותם תשע צדיקים הנזכרים "נודדך גופם ונתעלה אחר נפשם והם קיימים בהיותם נזונים מזיו השכינה בגוף ונפש".

עין שם עוד שפך יהיה גם לבני העולם הבא בעתיד לבוא, עין שם בזה ובפרקים שלאחריו. על מקומה של שרח בת אשר בגן עדן, מובא בזהר הקדוש בפרשת שלח לה' (ח"ג קס"ז ע"ב) שרבי שמעון בר יוחאי נכנס להיכלות טמירים בגן עדן, בהם ששה היכלות בכמה ענוגים ועדוניהם, וממקום שפרושה שם פרכת וילהלוא לא נכנסים זכרים כלל. והיכלות אלו הם של נשים צדקניות, בהם של בתיה בת פרעה, היכל של שרח בת אשר, היכל של יוכבד אם משה רבינו, והיכל של דבורה, ראה שם בהרחבה במעלות היכלות אלו והנשים אשר עמן. ומובא שבהיכלה של שרח בת אשר יושבות רבוא ואלפים של נשים, ושלוש פעמים ביום מכריזים לפניה: הרי דמות יוסף הצדיק באה! והיא שמחה ויוצאת לגבי פרגוד אחד, ורואה אור דמות יוסף, ושמחה, ומשתחווה אליו ואומרת: אשרי היום שעורתי בשורתך לסבי. אחר כך חוזרת לשאר הנשים, ומשתדלות בתשבחות רבון העולם ולהודות לשמו. וכמה מקומות ושמחה יש לכל אחת ואחת. אחר כך חוזרות להשתדל במצוות התורה ובטעמיהן. עין שם.

להורות על טהרת השבט

טעם נוסף, מבאר האלשיך הקדוש בפרשתנו "ובשבט אשר הזכיר בת באומרו ושם בת אשר

שוב נמנו משפחות בני ישראל בפרשתנו, לרב חבת בני ישראל. והנה על אף שבנות יעקב אבינו עליו השלום, לא נמנו, נזכרה אחת (כו, מו) - "ושם בת אשר שרח". וטעמים רבים נאמרו על כך במפרשים, מהם נקבל הצעה לקדשה וצדקונה ומעלתה הגדולה והמיוחדת להיות שליחה להצלת כלל ישראל, מעט מדבריהם יובאו לקמן בעזה"י.

להורות על מעלתה

כמו בן מדיקים המפרשים (חזקוני; בעלי התוספות ועוד) שמילת "ושם" - "ושם בת אשר שרח", רומז להיותה ידועה בחשיבותה, כלומר, ששמה ידוע היה ביותר במעשים טובים ובחסידות. [עין רד"ק לדברי הימים א' (ד, ג) שמשמע מדבריו שנשים הידועות בחשיבותן מזכרים הכתוב במנן שמות המשפחה].

חיים ארבים ומאשרים

רש"י מבאר בטעם הדבר שנזכרה בין משפחות ישראל, "לפי שהיתה קיימת בחיים, מנאז כאן". בספר "מלבוש לשבת יום טוב" (בפרשתנו - בפרוש השני) מדיק בלשון רש"י שבנוסף לאריכות חיה יש כאן הדגשה גם להיותם חיים טובים ומאשרים - "והנה כפל הלשון שברש"י שהיתה קיימת בחיים, פרושו, שהיתה מרגשת שחייה חיים, כי יש כמה הגם שהם חיים אינם מרגישים החיות, חס ושלום, פנודע, כי עקר חיות הוא פאשר מרגיש שהשכינה שוכנת בתוכו".

[נראה לצורך לזה מהמובא במדרשים שמשמע שבנותיו של אשר גם בזקנותם היו בריאות וגאות כבצעירותן, כך נראה משמע מדברי התנא דבי אליהו (רבה פרק ט) לגבי בנות אשר "שהזקנה כבתולה" וכן עין ברש"י בפרשת זאת הברכה (דברים לג, כה) ובפרוש ה"משך חכמה" שם על לשון ברפת משה רבינו לאשר "וכימיה דבאך". ואולי בדרך אפסור, כלן נמשכו מברפת שרח בת אשר, שפאמור גם בזקנותה המפלגת חיה בבריאות כצעירה].

ואמרו חז"ל במסכת דרך ארץ זוטא (פרק ראשון) "תשעה נכנסו בחייהם בגן עדן ואלו הן: חנוך בן ירד, ואלהיה, ומשיח, ואליעזר עבד אברהם, וחרים מלך צור, ועבד מלך הכוש, ויעבץ בנו של רבי יהודה הנשיא, ובתיה בת פרעה, וסרח בת אשר, ויש אומרים אף רבי יהושע בן לוי". ובמדרש אשת חיל (בתי מדרשות חלק ב) נדרש הפסוק (משלי לא, כו) "פיה פתחה בתכמה" - זו שרח בת אשר שלא טעמה טעם מיתה".

לזכות גדולה זו, לחיים נצחיים בבריאות ובאשר, זכתה שרח מברפת יעקב אבינו עליו השלום, שפאשר בעודה לדה קטנה נודע לה

את שְׂרָח בְּרִיחִים (עין פְּסִיקָתָא דְרַב כְּהֵנָּה; פְּסִיקָתָא רַבְתִּי יוֹ) כְּאֲשֶׁר הִגִּיעַ הַזְמַן לְגַאּוּל אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִהַשְׁעָבֹד, שְׁלַח הָשֵׁם יִתְבָּרַךְ אֶת מֹשֶׁה רַבִּינוּ עָלָיו הַשְּׁלוֹם לְבַשֵּׁר עַל הַגָּאוּלָּה. וּמוֹכָא בְּפָרְקֵי דְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר (פָּרָק מו) שְׁבָא זְקַנִּי יִשְׂרָאֵל לְשָׂרָח בֶּת אֲשֶׁר וְדָרְכָה יָדְעוּ שֶׁהוּא הַגָּאוּל שִׁיגָאֵל אֶת יִשְׂרָאֵל (הוֹבָא בְּהֶרְחֵקָה בְּמֵאמְרֵנוּ לְפָרֶשֶׁת פְּקוּדֵי). לְפָנֵי צֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, הָיָה עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָקִים אֶת הַשְּׁבוּעָה שֶׁנִּשְׁבְּעוּ לְיוֹסֵף הַצַּדִּיק, לְהַעֲלוֹת אֶת עַצְמוֹתָיו עִמָּם לָאָרֶץ יִשְׂרָאֵל. מְשִׁימָה זֶה נִטַּל מֹשֶׁה רַבִּינוּ עָלָיו הַשְּׁלוֹם עַל עַצְמוֹ כְּמוֹכָא בְּתַלְמוּד (סוֹטָה יג ע"א) וּבְמִדְרָשִׁים (דְּבָרִים רַבָּה יא, ז; תַּנְחוּמָא בְּשַׁלַּח ב; זֶהר ח"ב מו ע"א וְעוֹד) שֶׁשְׂרָח הִרְבֵּה וְהָיָה מְסַבֵּב אֶת הָעִיר שְׁלֹשָׁה יָמִים וּשְׁלֹשָׁה לַיְלֹת לְמַצָּא אֲרוֹנוֹ שֶׁל יוֹסֵף וְלֹא מִצָּאוֹ, אַחֵר שֶׁנִּתְיַגַּע הִרְבֵּה פִּגְעָה בּוֹ סְגוּלָּה – הִיא סָרַח בֶּת אֲשֶׁר (וְרָאָה לְקַמֵּן בִּנְיָה), וְאָמְרָה לוֹ שֶׁהַמִּצְרַיִם הִטְמִינוּ אֶת אֲרוֹנוֹ שֶׁל יוֹסֵף בְּיָאֹר, וּבִקֵּשׁ מֹשֶׁה רַבִּינוּ רַחֲמִים וְצַף אֲרוֹנוֹ שֶׁל יוֹסֵף, עֵינֵי שֶׁם בְּמִדְרָשִׁים בְּהֶרְחֵקָה. וּבִזְכוּת זֶה זָכָה מֹשֶׁה רַבִּינוּ שֶׁהָשֵׁם יִתְבָּרַךְ יִתְפַּסֵּק בְּקִבּוּרָתוֹ. וּבִזְכָּה טַעַם נוסף שֶׁמִּנֵּה הַפְּתוּב בְּפָרֶשֶׁתְנוּ גַם אֶת שְׂרָח בֶּת אֲשֶׁר בְּמִנְיָן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹכָא בְּ"שְׁפָתֵי כְּהֵן" עַל הַתּוֹרָה (כו, מו) מִשּׁוּם שֶׁבִּתְחִלַּת הָעֵנִין (כו, ב) נִזְכָּר "וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הַיִּצְאִים מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם" וְשָׂרָח בֶּת אֲשֶׁר הִתְהַוָּה הַגּוֹרֵם לַיִּצְיָאָה מִצְרַיִם – "שֶׁהִיא הִתְהַוָּה סִבַּת יִצְיָאָתָם, שְׂאֵלוֹ לֹא אָמְרָה לְמֹשֶׁה הֵיכָן הוּא אֲרוֹנוֹ שֶׁל יוֹסֵף לֹא הָיוּ יְכוּלִין לְצֵאתָ לְפִי שֶׁהַשְּׁבִיעַם". [עוֹד עֵינֵי לְרַבִּי יַעֲקֹב קִרְסֶפֶין זִיע"א בְּסִפְרוֹ "בְּדִרְכֵי יִשְׂרָאֵל" (מַעֲרַכַת ס אוֹת יא) שֶׁלֹּכֵן נִקְרָאָה סְגוּלָּה, כִּי בִזְכוּת שֶׁהִתְהַוָּה לְמֹשֶׁה רַבִּינוּ עָלָיו הַשְּׁלוֹם יִצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, וְאֶלְמָלָא זֶה לֹא הָיוּ יוֹצֵאִים וּבִזְכוּתָהּ קָבְלוּ תּוֹרָה וְכו' וְסִגְלָתָהּ נִדְרָאָה. וְרַמְזוּ בְּשֵׁם סְגוּלָּה, רֵאשִׁי תִּיבּוֹת "סִרַח גִּלְתָּה לְמֹשֶׁה הָאָרֶץ וְ"מִקְוָמוֹ". עֵינֵי שֶׁם עוֹד.]

סְגוּלָּתוֹ שֶׁמָּה לְמִשְׁפַּחַת יִשְׂרָאֵל

הַמִּדְרָשׁ (דְּבָרִים רַבָּה יא, ז) מְכַנֶּה אֶת שְׂרָח בֶּת אֲשֶׁר בְּשֵׁם: סְגוּלָּה. וְסִגְלוֹת רַבּוֹת לְעֵנִינִים שׁוֹנִים נִקְשְׂרוּ בְּשֵׁמָהּ וּבְפִסְקוֹ הַנֶּאֱמָר בֶּה הַמוֹכָא בְּפָרֶשֶׁתְנוּ. וְעַל דֶּרֶךְ זֶה מוֹכָא בְּסִפְרֵים טַעַם לְפִיָּה נִזְכָּר שֶׁמָּה בְּמִשְׁפַּחַת יִשְׂרָאֵל וְנִבְיָא מַעֲט מִדְּבָרֵיהֶם: כְּתָב בְּסִפְר "מִלְבוּשׁ לְשִׁבְתָּ יוֹם טוֹב" מִשֵּׁם רַבִּי הָעֲרָשְׁלִי מִזִּידִיטְשׁוֹב זִיע"א שֶׁבְּפִסְקוֹ "וְשֵׁם בֶּת אֲשֶׁר שְׂרָח" מְרַמֵּז כָּל הַרְפוּאוֹת וְרָאָה שֶׁם בְּרַמְזֵיו.

רַבִּינוּ יוֹסֵף חַיִּים זִיע"א בְּחִדּוּשָׁיו "בֵּן יְהוֹדֵעַ" (שְׁבַת פו ע"ב) מְבִיא מִשֵּׁם הָרַב מוֹהֲרֵי עֲנֹתְבִי ז"ל בְּסִפְר "נֶאֱוָה תְּהִלָּה", שֶׁכְּתוּב בְּסִפְר שְׁעָרֵי גֵן עֶדֶן (דף עג) עַל פִּסְקוֹ (תְּהִלִּים מו, ב) רַחֵשׁ לְבִי דְבַר טוֹב, שֶׁיֵּשׁ שֵׁם קָדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ רַח"שׁ, וְהוּא מְגַרֵּשׁ הַחִיצוֹנִים, וְצָרִיךְ לְכוּיֵן בּוֹ בְּסוֹפֵי תִּיבּוֹת מְמָל'ח טְהוֹר קָדָשׁ (שְׁמוֹת ל, לה – בְּפָרֶשֶׁת הַקְּטָרֶת) בְּכָל יוֹם, וְהוּא טוֹב וּמְסֻגָּל לְזִכְרָהּ עֵינֵי שֶׁם, וְכְתָב עוֹד מְסַפֵּר מְקוֹר הַשְּׁמוֹת שֶׁשֵּׁם רַח"שׁ עִם שֵׁם תַּמ"ף מְסוֹרָה יַעֲקֹב אֲבִינוּ עָלָיו הַשְּׁלוֹם לְבָנָיו בְּשַׁעַת פְּטִירָתוֹ, כְּדִי לְהַזְכִּירוֹ בַּעַת צָרָה

וְיוֹשְׁעוֹ. עֵינֵי שֵׁם. וְעַל פִּי זֶה מְבָאָר בְּ"בֵן יְהוֹדֵעַ" מַעֲנִין נִתְיַנֵּת הַתּוֹרָה בְּשִׁבְתָּהּ, עֵינֵי שֵׁם. וְעוֹד מוֹסִיף לְעֵנִינוּ "..." וּבִזְכָּה פְּרָשְׁתִּי בְּס"ד טַעַם נִכּוֹן לְמָה שֶׁנֶּאֱמָר בְּפִינְחָס וְשֵׁם בֶּת אֲשֶׁר שְׂרָח, וְיֵשׁ לְהַקְשׁוֹת לְמָה פִּרְט אוֹתָהּ דּוֹקָא? וְעוֹד הָיָה לִיָּה לְמִימַר וּבֶת אֲשֶׁר שְׂרָח, וּבִזְכָּה מוֹכֵן שֶׁהִיא זָכָתָה זָכִיָּה גְדוּלָּה לְהַקְרָא שְׂרָח שֶׁהוּא אוֹתִיּוֹת שֵׁם הַקָּדוֹשׁ הַנּוֹזֵק, וְלָכֵן חָלַק לָהּ הַפְּתוּב כְּבוֹד מִצַּד שְׁמָה לְפָרוּט אוֹתָהּ בְּפָנֵי עַצְמָהּ, וְלָזָה אָמַר וְשֵׁם פָּרוּשׁ תְּדוּק בְּשֵׁמָא, וּבִזְכָּה פְּרָשְׁתִּי טַעַם בְּדַבְרֵי הַמִּדְרָשׁ בְּעֵינֵי אֲרוֹנוֹ שֶׁל יוֹסֵף הַצַּדִּיק עָלָיו בַּעַת שֶׁבִקְשׁוּ מֹשֶׁה רַבִּינוּ עָלָיו הַשְּׁלוֹם וְלֹא מִצָּאָה פִּגְעָה בּוֹ סְגוּלָּה וְכו', וּמִפְּרָשׁ כִּי הִיא הִתְהַוָּה שְׂרָח בֶּת אֲשֶׁר, וְצ"ל לְמָה מְכַנֶּה אֶת שְׂרָח בְּשֵׁם סְגוּלָּה, וּבִזְכָּה נִיחָא כִּי שִׁמָּה הוּא סְגוּלָּה לְעֵנִין זָכִירָה וְלַעֲנִין גְּרוּשׁ הַחִיצוֹנִים כְּאָמּוֹר, וְהִיא דֶּרֶךְ שֶׁל חֲכָמֵינוּ ז"ל לְכוּיֵן בְּשֵׁם הַקָּדוֹשׁ הַרְמוּז בְּשִׁמָּה לְכָךְ קָרוּ אוֹתָהּ בְּשֵׁם סְגוּלָּה".

גַּם בְּשׁו"ת "תּוֹרָה לְשִׁמָּה" (סִימָן תַּקכ"ב) נִדְרַשׁ לְעֵנִין וְשֵׁם נִשְׂאָל לְסִבַּת תּוֹסֶפֶת "וְשֵׁם" – "וְשֵׁם בֶּת אֲשֶׁר שְׂרָח", וּמְבָאָר כְּמָה טַעַמִּים, הָאֶחָד, מִשּׁוּם שֶׁהָעוֹלָם קוֹרָא לָהּ "סָרַח" בְּסִמָּן וְכָא הַכְּתוּב לּוֹמַר שֶׁשִּׁמָּה הוּא עִם שִׁי"ן שְׁמָאֵלִית – שְׂרָח. הַסֵּבֶר נוסף, שֶׁהָעוֹלָם הִיא קוֹרָא לָהּ "בֶּת אֲשֶׁר" וּבֶה הַכְּתוּב לּוֹמַר שֶׁשִּׁמָּה הוּא שְׂרָח. עוֹד מְסַבִּיר שְׁמִילַת "וְשֵׁם" יַחַד עִם בֶּת אֲשֶׁר שְׂרָח, רּוֹמֵז לְשֵׁם קָדוֹשׁ "וּבִאשׁ" (כַּנ"ל בְּ"בֵן יְהוֹדֵעַ").

בְּרַבִּים מַעֲדוֹת יִשְׂרָאֵל נִהְגוּ לְהַזְכִּיר בְּמוֹצָאֵי שְׁבַת קוֹדֵשׁ "וְשֵׁם בֶּת אֲשֶׁר שְׂרָח". [כְּמוֹכֵן גַּם אֶלִּיָּהוּ הַנְּבִיא וְכוֹר לְטוֹב – הוּא, וְכָאמּוֹר שְׁנִיָּהּ לֹא טַעַם טַעַם מִתְּהַוָּה וְשְׁנִיָּהּ רַמְזוּם בְּפָרֶשֶׁתְנוּ.]

וּבְסִפְר "לְקוּטֵי סְגוּלוֹת יִשְׂרָאֵל" – "סְגוּלָּה שְׂאֵל יִשְׁלַט עֵינֵי הָרַע בְּמַעֲשָׁיו. הִכִּיא בְּסִפְר "הָאֵח נִפְשָׁנו" (לְרַבִּי אֲבִרָהם חֲמוּי זִיע"א) מְסַפֵּר שְׂרָשִׁי הַשְּׁמוֹת "לְרַמ"ז, שִׁיָּקְרָא ג' פְּעָמִים פִּסְקוֹ "וְשֵׁם בֶּת אֲשֶׁר שְׂרָח" וְיִמְנָה אוֹתוֹ ג' פְּעָמִים בְּקִמְצִיָּה שֶׁלּוֹ וְיִכְנֵן בְּשֵׁם "וּבִאשׁ" (וְלֹא יוֹצֵא הָשֵׁם בְּפִיו). [וְלֹא יוֹצֵא הָשֵׁם בְּפִיו. שֵׁם זֶה כְּאָמּוֹר הוּא מְרָאשִׁי הַתְּבוּתָה שֶׁל הַמַּלְאִכִּים בְּפִסְקוֹ. עוֹד נוסף שֵׁם בְּהַעֲרָה 3 "נִקְוֶה הָשֵׁם הָגָה מִהַמְקוֹר בְּסִפְר שְׂרָשִׁי הַשְּׁמוֹת, וְהִכִּיאוּ מִהַאֲרִיז' לְהוֹסִיף שְׁמָצָא בְּמִקּוֹם אַחֵר שֶׁיִּכְוֵן בְּשֵׁם הַנ"ל בְּנִקְוֶה כְּנֹה: "וּבִאשׁ" וְשִׁסְגָּלְתוֹ לְחֵן". וְעֵינֵי בְּמִדְרָשׁ רַבָּה (דְּבָרִים יא, ז) שֶׁשִּׁמָּה שֶׁל שְׂרָח בֶּת אֲשֶׁר הִיא סְגוּלָּה"].

עַל דֶּרֶךְ הָאֵמּוֹר, שֶׁבְּשִׁמָּהּ וּבְפִסְקוּקָה שֶׁל שְׂרָח בֶּת אֲשֶׁר יֵשׁ שֵׁם קָדוֹשׁ לְהֵגֵן מִעֵינֵי הָרַע, מוֹכָא [אֲמְרָה לִי אִם שִׁתְּחִיָּה] מִשֵּׁם מוֹרְנוּ רַבִּי יַעֲקֹב מוֹצָפִי זִיע"א רַב"ד הַעֲדָה הַחֲרָדִית הַסְּפָרָדִית, שֶׁכְּדִי לְהֵגֵן עַל עִם יִשְׂרָאֵל מִעֵינֵי הָרַע, נִכְנָס פִּסְקוֹ זֶה בְּתוֹךְ מִנְיָן מִשְׁפַּחַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

וְנִרְאָה טַעַם נוסף בְּדֶרֶךְ אֲפָשֶׁר, כִּי הִיּוֹת שֶׁשִּׁמָּהּ וּפִסְקוּקָה מְסֻגָּלִים לְשִׁמְיָהּ מַעֲלָה, לָכֵן נִסְתַּבֵּב שִׁיָּקְרָאוּ פְּרָשָׁה זֶה בְּשִׁבְתָּהּ שְׁלֹפְנֵי בֵּין הַמִּצְרַיִם, כִּי הִיּוֹת שְׁמִיָּם אֵלּוּ הֵם יָמֵי סִכְנָה וּבַחֲלָק מַשְׁעוֹת הַיּוֹם שׁוֹלֵט מִזִּיק, רַחֲמָנָא לִיְצִלָּן (עֵינֵי שְׁלַחַן עֲרוּךְ סִימָן תַּקנ"א סִיפֵי יח) נִדְרַשׁ שְׁמִיָּהּ מַעֲלָה לְיִשְׂרָאֵל, וּבְהַקְדָּמַת רְפוּאָה לְמַכָּה, לְהֵגֵן מִהַפְּרָעוֹנוֹת,

קוֹרָאִים פִּסְקוֹ זֶה בְּתוֹרָה "וְשֵׁם בֶּת אֲשֶׁר שְׂרָח". כְּתָב ה"אמְרֵי יוֹסֵף" (מְסִינְקָא דְרוּשׁ לְחִדּוּשׁ שְׁבַט) וְהִנֵּה שְׁמַעְתִּי בְּשֵׁם רַבִּינוּ [רַבִּי צְבִי הִירֵשׁ מִזִּידִיטְשׁוֹב זִיע"א] שְׂאֵמַר בְּפִסְקוֹ "וְשֵׁם בֶּת אֲשֶׁר שְׂרָח" כִּי "בֶּת אֲשֶׁר" גִּימַטְרִיָּא תַתַּק"ג וְתַבַּת "שְׂרָח" הוּא נוֹטְרִיקוֹן "ס'עוֹדֶת רֹאשׁ חֲדָשׁ", כִּי עַל יְדֵי כַּח סְעוֹדֶת רֹאשׁ חֲדָשׁ מְבַטְלִין הַתַּתַּק"ג מִיתוֹת שְׁבַעוֹלָם [עֵינֵי בְּרֻכּוֹת ח ע"א, לְעֵנִין מִיתוֹת אֵלּוּ], רַחֲמָנָא לִיְצִלָּן. וְאִם כִּי שְׂרָח הוּא בְּשִׁי"ן י"ל כְּאָמּוֹר דְּבָרֵינוּ כִּינּוּן שֶׁהוּא בְּשִׁי"ן שְׁמָאֵלִית לָכֵן נִתְחַלֵּף בְּסִמָּן וְהוּא ר"ת סְעוֹדֶת רֹאשׁ חֲדָשׁ".

וְנִרְאָה לּוֹמַר בְּדֶרֶךְ אֲפָשֶׁר לְהוֹסִיף הַקָּשֶׁר שֶׁל רֹאשׁ חֲדָשׁ עִם שְׂרָח, שֶׁבְּפָרָשָׁה זֶה בְּקִרְיָאֵת הַמוֹעֲדוֹת פּוֹתְחִים בְּקִרְיָאֵת רֹאשׁ חֲדָשׁ [וְנִמְצָא שֶׁבְּחִדּוּשׁ זֶה קוֹרָאִים שְׁלוֹשׁ פְּעָמִים – פְּעָמִים בְּרֹאשׁ חֲדָשׁ תַּמּוּז (כִּי סִינָן תַּמִּיד מְלֹא) וּפְעָמִים אַחַת בְּפָרֶשֶׁת פִּינְחָס (שְׁחַל תַּמִּיד בְּתַמּוּז) – וּבִתְחִלָּתָהּ הָיָה חֲזָקָה]. וְכַנּוֹפֵר לְעִיל, שְׂרָח זָכָתָה לְהַחֲיוֹת אֶת רוּחַ יַעֲקֹב אֲבִינוּ בִּזְכָּה שֶׁבְּשָׂרָהּ לוֹ עַל יוֹסֵף, וּבְרֹאשׁ חֲדָשׁ תַּמּוּז הַלּוּלֵת יוֹסֵף הַצַּדִּיק. וְיָדוּעַ שֶׁתְּפַלֵּת רֹאשׁ חֲדָשׁ הוּא כְּנֶגֶד רַחֵל אֲמִנוּ עָלֶיהָ הַשְּׁלוֹם, כְּנֶרְמֵז בְּמוֹסָף "רֵאשִׁי חֲדָשִׁים לְעֵמָךְ" רֵאשִׁי תִּיבּוֹת רַחֵל – אִם יוֹסֵף הַצַּדִּיק זִיע"א.

וְהִיא רְצוֹן שְׁזִכּוֹת הַצַּדִּיקִים פִּינְחָס בֵּן אֱלֶעָזָר בֵּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן וְהַצַּדִּיקָה שְׂרָח בֶּת אֲשֶׁר וְיוֹכָבֵד אִם מֹשֶׁה רַבִּינוּ וְכָל הַצַּדִּיקִים הַנּוֹזְכִּים בְּפָרָשָׁה יִגְנוּ עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, לְהוֹשִׁיעַ בְּתַשׁוּעַת עוֹלָמִים, וּכְדֶרֶכָּם לְהִיּוֹת שְׁלִיחֵי הַעֲלָה בַּעֲתִים מְזַמְנּוֹת, יְבוֹאוּ וְיִבְשְׂרוּ אוֹתָנוּ בְּשׁוֹרֹת טוֹבוֹת יְשׁוּעוֹת וְנִחְמוֹת, בְּכָל הַיְּשׁוּעוֹת וְהַהֲצִלּוֹת, וְלִרְפוּאָת כָּל חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וּבְכָלֵם שׁוֹשְׁנָה בֶּת טוֹכָה לְאֶרֶץ יָמִים וּשְׁנוֹת חַיִּים מְאֻשְׂרִים וְטוֹבִים בְּבִרְיָאוֹת אֵיתָנָה בְּכָל אֲבָרֶיהָ וְגִידֶיהָ, וְקִבְּלַת פְּנֵי מְשִׁיחַ צִדְקָנוּ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן.

מִשְׁחִיחוֹת הַמִּגִּידִים שְׁלִיט"א
הַגִּישׁ מֹשֶׁה אֱלִיָּהוּ ש. (ט"ל 0504125671)

שְׁבַת שְׁלֹשׁ וּמִבְרָךְ

סְגוּלָּה
מְנוּחָה לְעַם מְנוּחָה • יְשׁוּעוֹת לְעַם נִשְׁעָה צָרָה
חֲדָשׁ תַּמּוּז – סְגוּלָּתוֹ יוֹסֵף הַצַּדִּיק זִיע"א

בְּרֹאשׁ חֲדָשׁ תַּמּוּז הָיָה הַלּוּלָא דְיוֹסֵף צִדִּיקָא זִיע"א, וְכָל הַחֲדָשׁ מִתְבָּרַךְ עַל יְדֵי. וּמוֹכָא מִשֵּׁם מְרֹן הַחֲדָשׁ זִיע"א יוֹסֵף גִּימַטְרִיָּא נִילּוּם (156) וְיוֹסֵף הוּא הַשְּׁלִיט הוּא הַמְּשִׁבִּיר לְכָל עַם הָאָרֶץ (עֵינֵי "פָּנֵי יוֹד" פְּרָשֶׁת עֲקֵב). וְלָכֵן בְּחִדּוּשׁ זֶה נִקְרָא תַשׁוּבָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים. וְנִרְאָה לְהוֹסִיף בְּזֶה, שִׁיָּסֵף תַּתְּבָּרַךְ – "בֵּן פָּרַת יוֹסֵף, בֵּן פָּרַת עֵלִי צִי"ן" (בְּרֵאשִׁית מו, כב), וְחֲדָשִׁי תַמּוּז וְאֵב הֵם כְּנֶגֶד הַעֲנִינִים, כְּמוֹכָא בְּ"פָרִי עֵינֵי חַיִּים" (שְׁעַר רֹאשׁ הַשָּׁנָה ז) שֶׁ"לָכֵן נִזְכָּר הַפּוֹת בְּתַמּוּז וְאֵב, כְּסוֹד עֵינֵי עֵינֵי יִרְדָּה מוֹסֵ" וְכו' עֵינֵי שֶׁם בְּהֶרְחֵקָה. וְאוּלַּי אֲפָשֶׁר לּוֹמַר, שְׁזִכּוֹת יוֹסֵף הַצַּדִּיק, שֶׁהוּלָא דִּילִיָּה חֲדָשׁ תַּמּוּז – כְּנֶגֶד עֵינֵי יָמִין (עֵינֵי שֵׁם), כְּסִינֶת לְתַקֵּין חֲדָשִׁים אֵלּוּ. וְיֵשׁ עוֹד לְתַרְחִיב כְּנֹה וְעוֹד חֲזוֹן לְמוֹעֲדֵי עוֹד עֵינֵי בְּ"מוֹעֵד לְכָל חַ"י" (סִימָן פ' אוֹת ז).

מִדּוּעַ הָאֵף רַךְ וְנִמְשִׁיחַ

עֲשֵׂה הַבּוֹרָא ית"ש מַעֲטָפֶת עוֹר הַחוּפָּה עַל הָאֵף (- הַחוּפָּה), הַמְתַּאֲמָת לְשִׁמְרִית אֲבָרֵיו. וְכִינּוּ שֶׁכְּנֹפֵר הָאֵף הוּא הָאֲבֵר הַבּוֹלֵט בְּקִדְמַת הָאָדָם, מִהִיּוֹתוֹ גָּמִישׁ, אִם יִתְקַל אִו יִפּוֹל עָלָיו חֲפֵץ קָשָׁה, יִקְלַט הָאֵף הַגָּמִישׁ אֶת הַפְּגִיעָה וְלֹא יִנְזָקוּ אֲבָרֵי פָּנָיו וְעוֹר הָעֵדֶן. וּמִהִיּוֹתוֹ הָאֵף רַךְ לֹא יִצָּרַע לוֹ נֹק לְבָלִי תַקְנָה.